

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0294/2010

27.10.2010

*****I**
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (KOM(2010)0358 – C7-0162/2010 – 2010/0192(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Agustín Díaz de Mera García Consuegra

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT	Error! Bookmark not defined.
SELETUSKIRI.....	Error! Bookmark not defined.
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	Error! Bookmark not defined.
MENETLUS.....	Error! Bookmark not defined.

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud
(KOM(2010)0358 – C7-0162/2010 – 2010/0192(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2010)0358);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkti a, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0162/2010);
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A7-0294/2010),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 1 – lõige 2

Määrus (EÜ) nr 539/2001

II lisa – 4. osa (uus)

Komisjoni ettepanek

4. TERRITORIAALÜKSUSED JA -
VALITSUSED, MIDA VÄHEMALT ÜKS
LIIKMESRIIK EI OLE RIIGINA
TUNNUSTANUD

Muudatusettepanek

4. TERRITORIAALÜKSUSED JA -
VALITSUSED, MIDA VÄHEMALT ÜKS
LIIKMESRIIK EI OLE RIIGINA
TUNNUSTANUD

Taiwan.

Taiwan (*).

() Viisanõudest vabastamist ei kohaldata isikutele, kes omavad Taiwani väljastatud passi, milles ei ole märgitud ID-kaardi numbrit.*

SELETUSKIRI

I. ÜLDINE TAUST

Määruses (EÜ) nr 539/2001 loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab liidu välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud.

Need kolmandad riigid, kelle kodanike suhtes kehtib viisanõue, määratakse kindlaks igal üksikjuhul eraldi, hinnates asjaomase riigi olukorda ebaseadusliku sisserände, avaliku korra ja julgeoleku, liidu välissuhete, piirkondliku ühtekuuluvuse ja vastastikkuse põhimõtte seisukohast.

Pidades silmas asjaolu, et need kriteeriumid aja jooksul tõenäoliselt muutuvad, on ühenduse õigusaktidega ette nähtud läbivaatamise kord, et vabastada viisanõudest need riigid, kus on toimunud positiivne areng eespool nimetatud aspektides.

Hindamismenetlus võib aga toimida ka vastupidiselt, tuues kaasa viisanõude taaskehtestamise nendele riikidele, kus on toimunud negatiivne areng eespool nimetatud aspektides või riikidele, kes on kehtestanud viisanõude ühe või enama liikmesriigi kodanikele.

Liikmesriigid abistavad komisjoni nimekirjade läbivaatamisel. Liikmesriikide ülesanne on osutada vajadusele lisada mis tahes kolmas riik positiivsesse või negatiivsesse nimekirja. Komisjoni järeldused tuginevad liikmesriikide esitatud teabele ning piiriületuse- ja sisserändealase teabe, analüüsi ja infovahetuse keskuse (CIREFI) esitatud olulistele andmetele.

II. TAIWANI ÜLEKANDMINE POSITIIVSESSE NIMEKIRJA (VIISANÕUDEST VABASTAMINE)

Ettepanek võtta vastu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, ei loo pretsedenti ega mõjuta muid olukordi Euroopas.

Ettepaneku eesmärk on arendada ühist sisserändepoliitikat, aidates samal ajal kaasa kaubandussuhete tugevdamisele Euroopa Liidu ja Taiwani vahel.

Poliitiline ja majanduslik taust

Viimastel aastakümnetel on Taiwanis toimunud oluline demokraatia areng. 1980ndatel ellu viidud poliitiliste muutuste tulemusena toimusid 1996. aastal esimesed presidendi otsevalimised.

Sellest ajast alates on institutsioonilised reformid, dünaamiline kodanikuühiskond ning kodanikuvabaduste ja -õiguste austamine aidanud tugevdada poliitilist stabiilsust Taiwanis.

Taiwani kõrgeim haldusametnik on president, kelle, nagu eespool juba mainitud, valis rahvas

üldistel valimistel neljaks aastaks. President nimetab ametisse peaministri, kelle ülesanne on omakorda moodustada Taiwani valitsus ja nimetada valitsuskabinetti kuuluvad ministrid.

Praegu on saarel seadusandliku võimu teostajaks 113-kohaline seadusandlik Yuan. Selle liikmed valitakse ühemandaadilistel ringkondadel põhineva valimissüsteemi alusel, kusjuures valijal on kaks häält, millest üks antakse kandidaadile ja teine erakonnale. Seadusandliku Yuani liikmete ametiaeg on neli aastat.

Majanduskasv on Taiwanis viimase kuue aastakümne jooksul olnud märkimisväärne, sealne sissetulek inimese kohta on üks maailma suurimaid (30 100 USD). Töötuse tase oli 2010. aasta juulis 5,2%, olles palju madalam kui Euroopa keskmine, mis samal kuul oli 10,1%.

Aastal 1950 oli Taiwan vaesem kui Ghana, Uganda ja Kongo Demokraatlik Vabariik ning sõltus kuni 1960. aastani tooraine ekspordist suuremal määral kui sellised riigid nagu Keenia, Lõuna-Aafrika Vabariik ja Liibanon. Praegu moodustavad Taiwanis toodetud kaubad 97% ekspordist.

Rahvusvahelise Valuutafondi 2009. aasta andmetel oli Taiwani majandus maailmas 25. kohal ning rahvuslik koguprodukt 379 miljardit USA dollarit. 2010. aasta esimeses kvartalis oli Taiwani majanduskasv 13,27% ning sama aasta esimeses pooles oli kaubandusbilansi ülejääk 12,1 miljardit USA dollarit.

Euroopa Liidu ja Taiwani vahel on ulatuslikud majandus- ja kaubandussuhted ning lisaks tehakse koostööd teadusuuringute, teaduse, tehnoloogia, hariduse, kultuuri ja keskkonna valdkonnas. Taiwan on ELi jaoks suuruselt neljas kaubanduspartner Aasias ning EL on peamine välisinvestor Taiwanis. Liikmesriikide ja Taiwani vaheline kaubandusmaht ulatus 2008. aastal 47 miljardi dollarini.

Viisapoliitika

Eespool toodud andmed selgitavad asjaolu, miks rände netomäär on vaid 0,15%. Seega on väga ebatõenäoline, et Euroopa Liitu hakkavad Taiwanist saabuma ebaseaduslikud sisserändajad. Euroopa Komisjoni andmetel avastati aastatel 2006–2008 kogu Euroopa Liidu territooriumil vaid 45 Taiwanist pärit ebaseaduslikku sisserändajat.

Reisidokumentide turvalisuse seisukohast vastavad Taiwani elektroonilised passid kõikidele Rahvusvahelise Tsiivilnenduse Organisatsiooni nõuetele, samuti on nende puhul kasutatud muud ajakohast võltsimisvastast tehnoloogiat. Autentimine toimub elektrooniliste sertifitseerimissüsteemide abil. Passiandmed talletatakse mikrokiibile, mida on võimalik lugeda raadiosagedusseadmetega. Talletatavad andmed on ees- ja perekonnanimi (inglise ja hiina keeles), sünniaeg ja -koht, dokumendi number, kehtivusaeg ning omaniku näokujutis.

Taiwani ametiasutuste väljastatud passi omab praegu ligikaudu 60 000 väljaspool Taiwani elavat ja Taiwanis alalist elukohta mitteomavat inimest. Kõnealustel inimestel puudub Taiwani ID-kaart, mistõttu nad peavad riiklikult immigratsiooniametilt taotlema eriluba juhul, kui nad Taiwanisse siseneda soovivad. Kui Taiwani ametiasutused nõuavad nendelt isikutelt sisenemisluba, peaks Euroopa Liit säilitama nende suhtes samad tingimused.

Viisa on vahend, millega seadustada isikute sisenemine või ajutine viibimine riigis, mille kodanikud või elanikud nad ei ole, ning viisa abil saab tõhusalt piirata ebaseaduslikke riiki sisenemisi või riigis viibimisi. Viisanõue kehtib tavaliselt ebaseaduslike sisserändajate päritolu- ja transiitriikidele, kuid see ei ole põhjendatud väga väikese sisserändajate arvuga riikide puhul.

Eeltoodud põhjustel loobusid sellised liikmesriigid nagu Ühendkuningriik ja Iirimaa viisanõudest Taiwani kodanike suhtes (vastavalt 2009. aasta märts ja juuli). Viisanõudest on samuti loobunud Jaapan, Lõuna-Korea, Singapur ja Uus-Meremaa.

Praegu ei nõua Taiwan viisat enamiku liikmesriikide kodanikelt, välja arvatud Küpros, Rumeenia ja Bulgaaria. Taiwani ametiasutused on võtnud kohustuse kehtestada täielik viisavabadus 11. novembriks 2010. Selle kohustuse täitmine on otsustava tähtsusega.

Järeldused

Taiwan ei kujuta endast liidule ohtu ei ebaseadusliku sisserände ega avaliku julgeoleku seisukohast.

Taiwani viisanõudest vabastamine parandab kaubandussuhteid Euroopa Liiduga, soodustab tihedamat koostööd kultuuri, hariduse, keskkonna ja teadusuuringute valdkonnas ning edendab mõlemapoolset turismi.

Piirkondliku ühtekuuluvuse edendamiseks peaks EL Taiwani viisanõudest vabastama, kuna liit on juba kehtestanud viisavabaduse piirkonna teiste riikide ja territoriaalüksustega, millel on sarnane majandusareng, näiteks Hongkong, Aomen, Jaapan, Lõuna-Korea ja Singapur.

Euroopa Liidu tegevus peab olema proportsionaalne ja lähtuma vastastikkusest, mistõttu on õigustatud ettepanek muuta määrust (EÜ) nr 539/2001, samuti peab Taiwan ametlikult teatama Bulgaaria, Küprose ja Rumeenia viisanõudest vabastamisest enne 2010. aasta lõppu.

Viisanõudest vabastamist Euroopa Liitu sisenemiseks ei kohaldata isikutele, kes omavad Taiwani passi, milles ei ole märgitud ID-kaardi numbrit.

Taiwani ülekandmine positiivsesse nimekirja on asjakohane ning kooskõlas Euroopa Liidu hiljutiste otsustega selles valdkonnas.

III. MUUDE KOLMANDATE RIIKIDE ÜLEKANDMINE

Komisjon ei leia põhjendust kanda positiivsesse nimekirja üle Trinidad ja Tobago, Saint Lucia, Saint Vincent ja Grenadiinid, Belize, Dominica, Grenada, Marshalli Saared, Mikroneesia ja Belau.

Asjaomased ettepanekud esitas kas ainult üks või vähestel juhtudel kaks liikmesriiki. Lähtudes nõukogu vähesest toetusest sellistele algatustele ning komisjoni analüüsist, mis

käsitles majanduslikke, julgeoleku-, ebaseadusliku sissērände ohu ning piirkondliku ühtekuuluvuse ja vastastikkuse aspekte, ei oleks selliste ettepanekute heakskiitmine asjakohane.

IV. PÕHJA-MARIAANID

Põhja-Mariaani Ühendus on Ameerika Ühendriikidega poliitiliselt ühendatud territoorium. See koosneb Mariaani saarestiku 14 põhjapoolsest saarest, mis asuvad Hawaii ja Filipiinide vahel. Põhja-Mariaanide elanike arv on 82 459.

Aastal 1975 moodustasid Põhja-Mariaanid ametlikult poliitilise liidu Ameerika Ühendriikidega. Saartel kehtib mitmeparteiline presidentaalne esindusdemokraatia ning kõrgeim haldusametnik on kuberner. Põhja-Mariaanide riigipea on Ameerika Ühendriikide president. Ühenduse föderaalset vahendeid haldab Ameerika Ühendriikide siseasjade osakonna saarte büroo.

Seega on Põhja-Mariaani Ühenduse kodanikud Ameerika Ühendriikide kodanikud.

Eelmainitud silmas pidades ning liidu poliitilise sidususe tagamiseks tuleks määruse (EÜ) 539/2001 I lisast välja jätta viide Põhja-Mariaanidele, vabastades territooriumi kodanikud viisanõudest.

6.10.2010

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud
(KOM(2010)0358 – C7-0162/2010 – 2010/0192(COD))

Arvamuse koostaja: Andrey Kovatchev

LÜHISELGITUS

Määruse (EÜ) nr 539/2001 muutmisettepaneku peamine mõte on vabastada Taiwani passide omanikud viisanõudest ELi territooriumile sisenemisel.

Komisjoni ettepanekus väga täpselt ja üksikasjalikult selgitatud viisavabaduse põhimõtet tuleb kindlasti toetada, kui arvestada, et Taiwan on oma majandusarengu, hariduse ja demokraatliku valitsemise taseme poolest võrreldav Lõuna-Korea ja Jaapaniga kui samas piirkonnas asuvate OECD liikmesriikidega.

Tuleks meeles pidada, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid järgivad „ühe Hiina poliitikat” ega tunnusta Taiwani iseseisva suveräänse riigina, kaubandussidemed (Taiwan on WTO liige), kultuurisidemed ja inimestevahelised sidemed Taiwaniga on aga elavad. Euroopa Parlament julgustab jätkuvalt Taiwani osalema rahvusvahelistes organisatsioonides. Viisarežiim ning mis tahes konsulaar- või eraõiguslik kord ei mõjuta mingil määral territooriumi staatust, kuna viimane põhineb rahvusvahelisel avalikul õigusel.

Pärast aastakümneid kestnud pingeid Taiwani valitsuse ja Hiina Rahvavabariigi vahel on suhete poliitiline õhustik praegu väga hea, mida tõendavad otselennud ning enneolematult tihedad äri- ja inimestevahelised kontaktid üle Taiwani väina. See annab võimaluse viisavabadus ilma probleeme tekitamata teoks teha.

Praegu on ELi liikmesriikide kodanikel, Bulgaaria, Küprose ja Rumeenia kodanikud välja arvatud, ning ELi mittekuuluvate Schengeni piirkonna riikide kodanikel viisavaba pääs Taiwanile. Nende riikide viisavabadus Taiwaniga on vastastikune.

Taiwani valitsus on kohustunud kaotama viisanõude kolme eespool nimetatud ELi liikmesriigi suhtes enne 2010. aasta lõppu. Tundes rahulolu Taiwanilise valitsuse kavatsuse üle võimaldada viisavaba sisenemine kõigi 27 liikmesriigi kodanikele, ootame selle teostegemist veel enne viisavabaduse heakskiitmist ELi poolt.

Ettepanek hõlmab veel ühte territooriumi, USAga assotsieerunud väikest Põhja-Mariaani saarestikku, mille elanikel, keda on alla 90 000, on USA passid. Sellega parandatakse ebatäpsus kehtiva määruse tekstis. Määruse järgi on juba viisanõudest vabastatud Põhja-Mariaanide lähedal asuv Guami saar, millel on sama poliitiline staatus ja ligilähedaselt sama demograafiline olukord.

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil teha ettepanek kiita komisjoni ettepanek heaks.

MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EÜ) nr 539/2001(milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud) muutmise
Viited	KOM(2010)0358 – C7-0162/2010 – 2010/0192(COD)
Vastutav komisjon	LIBE
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 9.9.2010
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Andrey Kovatchev 15.9.2010
Arutamine parlamendikomisjonis	20.9.2010
Vastuvõtmise kuupäev	5.10.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 3 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriele Albertini, Frieda Brepoels, Andrzej Grzyb, Heidi Hautala, Anneli Jäätteenmäki, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Adrian Severin, Ernst Strasser, Boris Zala
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Nikolaos Chountis, Evgeni Kirilov, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Dominique Vlasto
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Marie-Christine Vergiat

MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EÜ) nr 539/2001(milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud) muutmine
Viited	KOM(2010)0358 – C7-0162/2010 – 2010/0192(COD)
EP-le esitamise kuupäev	5.7.2010
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 8.7.2010
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 9.9.2010
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Agustín Díaz de Mera García Consuegra 2.9.2010
Vastuvõtmise kuupäev	26.10.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 47 –: 1 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Sonia Alfano, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Carlos Coelho, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Salvatore Iacolino, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Juan Fernando López Aguilar, Clemente Mastella, Véronique Mathieu, Nuno Melo, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Rui Tavares, Valdemar Tomaševski, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
nLõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Edit Bauer, Andrew Henry William Brons, Anna Maria Corazza Bildt, Nadja Hirsch, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Ádám Kósa, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Petru Constantin Luhan, Mariya Nedelcheva, Joanna Senyszyn, Cecilia Wikström